

Kommene, hvor det, der gives til den ene Part, maa tages fra den anden.

Min Tanke — som jeg maaske burde have udtalt — var følgende: Med det samme vi sætter et Motto i Spidsen for vort Blad, som saa stærkt betoner Kvindens Betydning for Samfundet, bør det os ogsaa at erindre de Fordringer, som dette stiller til os, og som vi navnlig selv maa stille, naar vi attraar en mere fremskudt Plads, end vi hidtil har haft. Det er ikke blot Amerikanerinderne, som kan være noget for vilige til at tage sig den Hyldest personlig til Indtægt, der gælder deres Køn, til at tro, de kan besejre Verden ved at „slaa Barneøjnene op“. Ogsaa hos os kan det ramme, naar Digtet advarer mod at tænke, at vi kan give vort Bidrag til Verdensarbejdet blot ved at spille paa vor Kvindelighed.

Hvad Kvindelighed er, spørger De, og mener, et Kvindeblad maa have sit Svar paa dette Spørgsmaal paa det rene. Ja, der er dog saa højst forskellige Opfattelser af denne Sag. Jeg tror, at vi maa først have lidt mere Rede paa Arvelighedslovene, vide lidt mere om, hvad Datter kan arve fra Fader (og Farmoder), Søn fra Moder, ligesom Kvinderne maa have Frihed til at udfolde deres indre Jeg mere end hidtil, før vi kan danne nogen Formel for „aandelig Kvindelighed“, Deres Forklaring: sædelig Viljestyrke og Finfølelse bliver ikke overalt godkendt af Erfaringen. Disse to gode Ting kan heldigvis ogsaa være Mænd i Kødet baarne, mens de ingenlunde altid særtegner de Kvinder, der træder op, f. Eks. i Literaturen. Etiken har jo desuden ogsaa andre Kapitler end disse to. Den har f. Eks. et, der hedder Sandhed og Naturlighed. Det ligger til Grund for alt det andet, og maa derfor læres allerførst; men kun fri Menneskebørn kan ret tilegne sig det; netop derfor maa Kvinderne gøres fri. Et andet kaldes Smaalighed; det har Kvindernes Liv desværre til Fulde gjort dem bekendt med.

Man deler jo forøvrigt ogsaa Etiken i to Hovedkapitler, der benævnes Selvhævdelse og Selvhengivelse. Vi Kvinder vil nu ikke længere nøjes med blot at indøve det sidste; men vi maa ogsaa vogte os for, at det ikke bliver Selviskheden, vi tilegner os af det andet. Den kan vel ikke forliges med den fri Hengivelse, derimod meget godt med Underkastelsen og Efterabelsen af Mændene. Vi faar da en Karikatur af Kvindefrigørelsen, som vi dog navnlig i et Kvindeblad maa være paa Post imod.

I et andet af den amerikanske Forfatters Digte peger hun derpaa, at blandt Dyrene er Hannen ikke blot Han, men ogsaa Repræsentant for sin Slægt. Løvinden fostrer vel sine Unger, men jager ogsaa paa egne Vegne, lever ogsaa sit eget Liv. Det var forbeholdt Skabningens Herre at trække de snævre Grænser for sin Mage. Mig har det altid forekommet krænkende, naar jeg har set Mænd væsentlig blot søge Kvinden, mens de kun har spurgt lidt om Mennesket, mindre om Personligheden. Og jeg tror ogsaa Kvinderne selv i Øjeblikket

kan trænge nok saa meget til at udybe deres Menneskelighed som deres særlige Kvindelighed.

Alt dette kunde vi vist nok blive enige om. Jeg tror ogsaa, at om de havde kendt flere af Charlotte Gilmans Digte, vilde de ikke have taget Forargelse af „Vi som Kvinder“, om der end er en virkelig Modsætning mellem deres ideale Syn og hendes mere naturalistiske Opfattelse. Foreløbig vil jeg bede Dem læse et andet Digt: „Forenede—skilte—genforenede“, ligeledes paa Anmodning af mig oversat af Hr. Birkedal og trykt i Kv. o. S. 1900 Nr. 33. De vil da se, at den aandelige Forfatter ogsaa har Øje for „Sagens herlige Natur“, Sammenspillet mellem det mandlige og kvindelige i Tilværelsen, samt at hun har baade Sympati for og Tillid til Kvinderne? Jeg skal som Bevis anføre Slutningen af det storslaaede Digt:

Se! Kviudens Sjæl, den rejser sig, til Trods for din Brøde;
giv hende fri! tro hende! hun vil elske dig endnu!

Vil elske dig? ja, elske dig med Friheds hele Varme,
elske dig, mens Kærlighed der findes end paa Jord;
frygt ikke Kvindens Hjerter, det ruger ej paa Harmen,
i Sorgens Dage lærte hun Tilgivelsens Ord.

K. F.

Dansk Kvindesamfunds K. Kr.

Af flere Medlemmer er der 'ytret Ønske om, at vor sidste Klubaften, 21. April skulde være en festlig Sammenkomst, som i Fjor. Det forekommer mig, at der just ikke i Aar er særlig Anledning til at „feste“, men derfor kunde vi jo godt samles paa en lidt anden Maade den sidste Gang for i Vinter. Jeg har fra et Medlem modtaget et elskværdigt Tilbud om musikalsk Underholdning, og jeg beder derfor de Medlemmer, som kunde ønske at være med til et tarveligt Fællesmaaltid den Aften om i Tide at meddele det paa Kontoret.

Anne Bruun.

Paa Modet den 17. Marts talte Frk. Anne Bruun om den offentlige Prostitution. Ud fra personlige Oplevelser under Arbejdet for Kampen derimod gav hun en kort og klar Fremstilling af, under hvilket Rædselsherredømme vore faldne Søstre lever — den Dag i Dag. Mange har troet, at den lille Lov, vi fik i Fjor, om Bordellernes Ophævelse, var af saa megen Betydning, at Ondet dermed havde faaet et Hjertestød, men hun beviste, at denne Lov i Virkeligheden kun er til at putte Folk Blaar i Øjnene, idet Uvæsenet trives ganske som før, kun at de saakaldte „Værtinder“ ikke længere selv kan drive „Forretningen“, men nu maa optræde som en Slags Opvartersker for Staklerne, som dog er lige saa prisgivne som før. De tilstedeværende var meget interesserede, og der udspandt sig en livlig Samtale om Spørgsmaalet.

Ved næste Møde, 7. April, har Godsforvalter Berthelsen fra Høng lovet at tale om Henry Georges og det sociale Spørgsmaal, hvilket man havde ønsket at høre noget om.

Vi haaber, at ret mange vil give Møde saa D. Kv. Sf. ikke skal fortryde at have ulejliget Taleren med at rejse herind.

I Nationaløkonomisk Forening

holdt Fabrikinspektrice Frk. Annette Vedel nylig et Foredrag om Arbejderstandens Leve- og Ernæringsvilkaar.

Allerede i 1872 begyndte Indenrigsministeriet, i Lighed med hvad der skete i andre Lande i Europa og Amerika, at indsamle det nødvendige Materiale fra Land og i By. Men ogsaa ad anden mere direkte Vej, ved Henvendelse fra private til private var det lykkedes at opnaa betydelige og saa vidt skønnedes paalidelige Oplysninger.

Frk. Vedels Foredrag, der ledsagedes af en Forevisning af kolorerede Tavler til Belysning af det indbyrdes Forhold mellem Forbruget af de forskellige Næringsmidler, var klart i sit Anlæg og fremstillede det Resultat, hvortil Statistisk Bureau var kommet ved Bearbejdelsen af 251 nøjagtig førte Husholdningsbøger fra Hovedstaden, fra Købstæderne og fra Landet over det aarlige Forbrug i Slutningen af det forløbne Aarhundrede hos en Arbejderfamilie henholdsvis i København, i By og paa Land.

Det svantes deraf at fremgaa, at Forbruget til Føde, Klæder, Bolig og Brændsel var henvend 76, 82 og 82 Procent af en Families samlede Indtægt, der med et Gennemsnitstal for Provinsbyerne og Landet angaves til henholdsvis 995 og 790 Kr.

Var Procentforholdet saaledes paa denne Konto mindre for Hovedstadens Vedkommende end for de øvrige Byer og Landet, saa blev Forholdet omvendt, naar man kom til Udgifter til Foreninger, Aviser og Bøger, Fornøjelser, Øl, Brændevin og Tobak; paa næsten alle disse Poster var Forbruget i København det tredobbelte og derover. Yderligere viste det sig overalt, at jo ringere Indtægterne var, jo større var Forbruget af „tør Kost“, og jo mindre anvendtes der paa Indkøb af Kød, Flæsk og den egentlige Middagskost.

I den paafølgende Diskussion deltog Dr. Schierbek og Dr. phil. G. Bang samt Direktør Rubin, hvilken sidste navnlig optog Forsvaret for Bureauets Fremstilling; de to andre Talere, der begge ønskede at benytte denne Fremstilling til videre Undersøgelser og Beregninger, ankede nemlig over, at Bureauets Tabeller, trods al Specificering og Nøjagtighed, dog ikke afgav Oplysning nok, idet man navnlig mente, at Betegnelsen Landarbejdere omfattede Folk af alt for mange Livsstillinger, hvis Levevis og Ernæring derfor hverken kunde eller burde ses under eet.

H. Th.

Ledige Skolelærerinde-Embeder.

Ved Aalborg Skolevæsen er en Timelærerindeplads ledig med foreløbig 18 Timer ugentlig Undervisning i Haandgering. Den lønnes med 60 Øre pr. Time, saaledes at Aaret beregnes til 12 Maaneder à 4 Uger uden Hensyn til Ferier. Ansøgninger stiles til Skoleinspektoren for Aalborg Provsti og sendes inden 18. April 1902 til Stiftsprovst Jacobi, Aalborg.

Fra Ind- og Udland.

Den danske Pigeskole holdt d. 1. og 2. April Møde sammen med „Sødra Sveriges flickskole förening“ i Malmø. Hr. E. Sloman indledede en Forhandling: Bør de danske Skoleferier forlænges i Lighed med de svenske; Frk. A. Rønstrøm en anden: Geometrien i flickskolan. Desuden holdtes forskellige Foredrag, deriblandt af Frk. J. Falbe Hansen om „Guldhornene, et Hundredaarsminde“.

Foreningen til Opførelse af smaa Kirker i København har udsendt en Beretning, hvoraf fremgaa, at man har faaet til Gave af det Classenske Fideikommis en Byggegrund paa Hjørnet af Willemoesgade og Classensvej og agter her at opføre en Kirke, men endnu mangler noget over Halvdelen af den nødvendige Sum.

Foreningens Medlemsantal er 2368 fordelte paa 105 Kredse, hvoraf de 46 i København.

Fugleværnsforeningen „Svalen“ har udsendt sin Aarsberetning for 1901. Der arbejdes aabenbart meget energisk i denne Forening og som det synes heller ikke uden Resultat. Den private Fuglefredning breder sig, og Interessen for Fuglenes Værn gaar mere og mere ind i Folks Bevidsthed. Ikke mindst bestræber man sig for at faa Skolegdommen med. Blandt de gode Raad, der gives, er det, at plukke Bær om Efteraaret for dermed at fodre Fuglene om Vinteren, vel netop noget for Børnene.

Foreningen tæller efter løseligt Overslag 2256 Medlemmer.

Maanedsskriftet „Dyrevennen“ vil herefter blive udgivet af Foreningen til Dyrenes Beskyttelse, mens det fremdeles bliver redigeret af den mangeaarige Udgiver J. Chr. Lembecke, der ogsaa stadig er Foreningens Formand. Det indeholder adskilligt læseværdigt Stof navnlig Bidrag til Dyrenes Psykologi, mens de smaa engelske Dyrehistorier, det bringer, unægtelig spiller vel meget i det sentimentale og flove. Smagløst er det saaledes at fantasere om Kattens Liv efter Døden!

Blandt Foreningens mest interessante Geringer er den, at tilbyde Sporvognsselskabet Straahatte til dets Heste. Saadanne bruges almindeligt i Udlandet og det synes noget egenmægtigt af Selskabet at sige Nej paa Hestenes Vegne. De høje Herrer er aabenbart ikke ængstelige for at møde de underkuede Heste i den anden Verden.

En smuk Bedrift har Kvindeforeningen (Formand: Benedicte Collin) at opvise. Den har ved Aalborg købt 5 Tdr. Land Jord, som er bestemt til Fredningssted for Dyr og Planter. Stedet skal ejes af de unges Forbund F. D. B., tilplantes og heges af Børnene selv; og det er Meningen at oprette lignende Fredningssteder paa forskellige Steder i Landet. Blot nu ikke Kampen for Tilværelsen vil resultere deri, at de mest nederdrægtige og laveststaaende Dyr skal udrydde de ædlere!

Børneforeningen har 6000, den ældre Forening 2500 Medlemmer.

Hvor mange har dansk Kvindesamfund?

K. F. Jensen skriver i Damernes Blad om Drikkeriet følgende: Her er det første Spørgsmaal ikke: „Hvor er Kvinderne?“ Om vi end er nok saa vante til at lægge Pligterne paa dem og Rettighederne paa os selv.

Men her er Spørgsmaalet først og fremmest: Hvor er Skolerne, de Skoler, som Mændene har skabt? Hvor er Oplysningen om Menneskelegemets Livsbetingelser?

Og først naar vi har faaet denne frem, saa ethvert normalt Menneske i vort Samfund kender sit eget Legemes Behov og kender dette Legemes Fjender, kender Livslovenes simpleste Paragrafer og har lært at skelne mellem Gift og Næringsmidler — først da kan det være Tiden til at kaste Haan og Foragt i Stedet for Medlidenhed og Hjælp paa Drankerne, og Tiden til at spørge, ikke efter Kvinderne, der selvfølgelig aldrig har hverken større eller mindre Forpligtelser over for Livets Udskejelser end vi andre, men — efter Menneskene.

Saadan er det med Himlen og Havet!

Eller har du nogensinde været saa lykkelig at kende et Menneske, sammen med hvem du gjorde den rige Erfaring, at jo mere I talte sammen, jo mere havde I at sige hinanden; I blev aldrig trætte af hinanden, aldrig færdige med hinanden?

Saadan er det med Himlen og Havet! Dog med den Forskel, at man her altid maa være Tilhøreren, altid den modtagende. Men denne Situation som Tilhører og som modtagende bliver aldrig ensformig, aldrig trættende, hvis man da ikke nøjes med at tangere den. Fordybe sig i den maa man; give sig hen og lytte med Inderlighed og Ærbødighed.

Jeg vil ikke prøve paa det umulige at fortælle igen, hvad Himlen og Havet fortæller til et Menneske i saadanne Fordybelses- og Hengivelsesøjeblikke — det kan antydes og saa forøvrigt kun forstaaes ved egen Erfaring; men jeg vil derimod fortælle lidt fra Landjorden.

Naar man sejler opad Floden Yang-tse-kiang til Shanghai, ser man paa den lave Landstrækning, der ligger mellem Havet og Shanghai, overalt paa Markerne Hundreder af smaa Høje; ved mange af dem er bygget smaa Huse, der baade i Størrelse og Udseende nærmest ligner Hundehuse. Kører man fra Shanghai ind i Landet, ser man ligeledes rundt paa Markerne Mængder af den samme Slags Høje; nogle er smaa og lave, andre store baade i Omfang og Højde, og foran enkelte er bygget en Art Æreport, smykket med udskaarne Drageskikkelser og andre Figurer.

Alle disse Høje er Gravhøje.

Naar en Kineser dør, spørger hans Slægtninge Præsterne, hvor de bedst skal begrave deres Afdøde. Præsterne udpeger da et eller andet Sted som særlig heldigt, og de køber saa et Stykke Jord paa det udpegede Sted — stort eller lille, alt eftersom de har Raad til; Ejeren af Jorden nægter aldrig at sælge et Stykke til en Grav. De fattige maa nøjes med en lille Høj, de mere velhavende danner næsten et lille Bjærg paa deres kære Grave, og de

mest velhavende bygger tillige en mere eller mindre udsmykket Æreport foran.

Kineserne dyrker som bekendt deres afdøde. Meget ofte besøger de deres Grave og brænder Lys og Røgelsepinde paa dem, og til visse Tider foretager de tillige Ofringer; men der er rigtig nok den aber dæbei, at alt, hvad de ofre, er af Papir. Saadanne Papirofringer foretages ogsaa hjemme i Husene. Jeg havde en Dag i Kineserbyen i Shanghai Lejlighed til at se en saadan Oftring. I en lille Gaard var optændt et stort Baal; rundt omkring det stod en Flok festklædte Kinesere, baade Mænd, Kvinder og Børn; ved Siden af det laa en stor Bunke Penge, Klæder og Fødevarer — af Papir!

Den ene efter den anden af de omstaaende gik hen og tog en Haandfuld af dette Papir og kastede det paa Baalet; de saa bevægede og grebne ud, og naar Ilden blussede rigtig højt op, smilede de til hverandre paa en egen stille og højtidelig Maade.

Der findes i enhver Kineserby talrige saakaldte „Tehuse“; de svarer til vore Restaurationer og Beværtninger.

Paa Rejse.

Da jeg sidst skrev til Kv. og Samf., var vi i det røde Hav. Den 10. Oktober 1901 sejlede vi forbi „Sorgens Port“ ved Perim, og nu den 3. Januar 1902 befinder vi os i den Bengalske Havbugt paa Vejen fra Penang paa Vestsiden af Bagindien til Pondicherry paa Østsiden af Forindien. Vi har i den Tid sejlet ca. 12.000 Sømile og anløbet 6 Havne, nemlig: Singapore, Port Arthur, Wladiwostock, Shimonaseki, Shanghai og Penang. Den meste Tid har vi opholdt os paa Søen og ofte i mange Dage ikke skimtet Land, men kun set Himmel og Hav.

Ingen maa dog tro, at dette er en ensformig eller trættende Situation.

Har Du, som læser dette, nogensinde været saa heldig at faa fat paa en Bog, der fængslede dig stærkere og stærkere, jo længere Du læste i den, der gav dig mere og mere, jo dybere Du fordybede dig i den?